

یادگیری، خلق و بکارگیری نقشه های مفهومی دانش:

ابزارهای تسهیل گر در مراکز آموزشی و شرکت ها

تألیف:

جوزف دونالد نواک

ترجمه:

سید جواد حاتمی

(دانشیار دانشگاه تربیت مدرس)

محمدرضا فیخانی

(دانشجوی دکتری تکنولوژی آموزشی)

انتشارات شرکت آینده آموزان آقا

تهران

۱۳۹۷

سرشناسه: نواک، جوزف دونالد، ۱۹۳۰-م. Novak, Joseph Donald

عنوان و نام پدیدآور: یادگیری، خلق و بکارگیری نقشه‌های مفهومی‌دانش؛ ابزارهای تسهیل‌گر در مراکز آموزشی و شرکت‌ها / تالیف جوزف دی نواک؛ ترجمه جواد حاتمی، محمدرضا فرخ نیا.

منحصات نشر: تهران: شرکت آینده آموزان آتا، ۱۳۹۷.

منحصات ظاهری: ۵۸۲ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۷۲۵-۲-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Learning, Creating, and Using Knowledge: Concept Maps as Facilitative Tools in Schools and Corporations, 2nd, 2010.

موضوع: یادگیری - روانشناسی

موضوع: Learning, Psychology

موضوع: نگاشت مفهومی

موضوع: نگاشت شناختی (روان‌شناسی)

موضوع: Cognitive maps (Psychology)

موضوع: نظام‌های آموزشی - طرح و برنامه ریزی

موضوع: Instructional systems - design

موضوع: ساختارگرایی (آموزش و پرورش)

موضوع: Constructivism (Education)

شناسه افروده: حاتمی، جواد، ۱۳۵۲- مترجم

شناسه افروده: فرخ نیا، محمد رضا، ۱۳۴۳- مترجم

رده بندی کنگره: ۳۷۰/۱۵۲۳ ی ۳۱۳۹۷ ی ۱۹/۱۰۶۰ LB

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۱۵۲۳

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۲۲۰۴۶

انتشارات شرکت آینده آموزان آتا

Learning, Creating, and Using Knowledge: Concept Maps as Facilitative Tools in Schools and Corporations, 2nd, 2010

یادگیری، خلق و بکارگیری نقشه‌های مفهومی‌دانش؛ ابزارهای تسهیل‌گر در مراکز آموزشی و شرکت‌ها

مؤلف: جوزف دونالد نواک

مترجم: دکتر جواد حاتمی و محمدرضا فرخ نیا

ویراستار علمی: دکتر محمد حسن زاده

ویراستار ادبی: دکتر حمید دلیلی

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۷

صفحه‌آرایی و طرح جلد: رضا حسن زاده

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۴۹۰۰۰ تومان

نشانی انتشارات: تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان گردآفرید، نبش خیابان هیئت، پلاک ۱۵، طبقه ۴- تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۸۲۳۷۱

تلفن همراه: ۰۹۹۰۹۰۷۷۱۰۱ - پست الکترونیکی: info@artahub.com - آدرس سایت: www.artahub.com

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است و چنانچه هر شخص حقیقی یا حقوقی این اثر را بدون اجازه ناشر، چاپ یا تکثیر کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۱۱	فصل اول: مروری بر کتاب
۳۱	فصل دوم: نیاز به یک نظریه‌ی آموزشی
۵۳	فصل سوم: یادگیری معنادار برای توانمندسازی
۸۵	فصل چهارم: ارزش معنایی جدید
۱۱۲	فصل پنجم: نظریه‌ی یادگیری جذب آزوبل
۱۷۵	فصل ششم: ماهیت دانش چیست؟ انسان چگونه دانش را خلق می‌کند؟
۲۵۳	فصل هفتم: معلم / مدیر اثربخش (کارآمد)
۳۵۱	فصل هشتم: بستر آموزش / مدیریت
۴۲۲	فصل نهم: ارزیابی و پاداش
۴۸۰	فصل دهم: بهبود آموزش در مدارس و شرکتها
۵۴۳	پیوست ۱: چطور یک نقشه‌ی مفهومی بسازیم
۵۴۷	پیوست ۲: شیوه‌های تدریس نمودار وی
۵۵۱	فهرست منابع

مقدمه

در سال ۱۹۷۰ میلادی جوزف نواک^۲ یکی از مباحث حوزه روان‌شناسی یادگیری است که در دهه ۱۹۷۰ میلادی توسط جوزف نواک^۲ استاد دانشگاه کرنل آمریکا بنیانگذاری شده است. این نظریه به مثابه تمام دیدگاه‌های نوین که در بدو پیدایش کمتر مورد توجه محترم با این اثر خواهد بود.

در سال ۱۹۷۰ میلادی جوزف نواک^۲ یکی از مباحث حوزه روان‌شناسی یادگیری است که در دهه ۱۹۷۰ میلادی توسط جوزف نواک^۲ استاد دانشگاه کرنل آمریکا بنیانگذاری شده است. این نظریه به مثابه تمام دیدگاه‌های نوین که در بدو پیدایش کمتر مورد توجه محترم با این اثر خواهد بود.

1. Concept Mapping

2. Joseph. Novak

و اهمیت واقع می‌شوند، در ابتدا زیاد مورد استقبال واقع نشد ولی از دهه ۱۹۸۰ میلادی پژوهش‌های زیادی پیرامون آن انجام شد و در حوزه‌های مختلف علمی کاربری‌های آن نمایان گشت. پروفسور نواک که از خانواده‌ای اصالتاً اروپای شرقی (جمهوری چک) و متولد امریکا است، دیدگاه‌های خلاقانه‌ی خود را مرهون تربیت مسئولیت‌پذیر پدرش می‌داند. او معتقد است که تربیت اوان کودکی در پرورش مناسخ خلاقانه بسیار مؤثر است و او خود در طول دوران کودکی و نوجوانی از این موهبت برخه دار بوده است. نواک بعد از بازنشستگی از دانشگاه کرنل، به تحقیقات خود در مرکز تحقیقات شناخت انسان و ماشین^۱ در دانشگاه فلوریدا ادامه داد و در حال حاضر با پروفسور آبرتو کاناس که او هم اصالتاً از کشور کاستاریکا است همکاری می‌کند. البته تخصص پروفسور کاناس علوم کامپیوتر است و اکثر تحقیقات مرکز مذکور بین رشته‌ای^۲ است. این دو پژوهشگر برجسته با حمایت مرکز تحقیقات شام دانشگاه فلوریدا از سال ۲۰۰۴ کنفرانس بین‌المللی در ارتباط با این نظریه برگزار می‌کنند. این کنفرانس هر دو سال یکبار و در کشورهای مختلف برگزار می‌شود. اولین کنفرانس در کشور اسپانیا و کنفرانس‌های بعدی به ترتیب در کشورهای؛ کاستاریکا، فنلاند، شیلی، مالتا، برزیل، استونی و کلمبیا تاکنون برگزار شده است. از سال ۲۰۰۸ نگارنده این سطور توفیق داشته است که با این کنفرانس ارتباط داشته باشد و از نزدیک با دیدگاه‌های نواک و کاناس آشنا شود. تواضع علمی نواک مثال زدنی است و توسعه این نظریه را بیش از خود، مرهون کاربران و محققان آن می‌داند. در ایجاد علاقه و انگیزه در پژوهشگران بی‌ظنیر است و بسیار

1. Institute for Human and Machine Cognition

2. Interdisciplinary

باریک بین. در سال ۲۰۰۸ مقاله‌ایی در زمینه کاربست این نظریه در آموزش شیمی توسط همکاران رشته شیمی ارائه کرده بودیم که با حوصله تمام مقاله را مطالعه کرده و نقطه نظرات خود را در انجام تحقیقات بعدی متذکر شدند و شاید همین اتفاق موجب شده است که از آن روز به بعد تمام کنفرانس‌های بعدی را رصد کرده و شرکت نمایم.

شاید این اولین کتاب جامع در مورد نظریه نقشه مفهومی به زبان فارسی باشد که منتشر می‌شود. از این رو، بازخورد ارزیابانه خوانندگان و محققان را به دیده منت خواهیم نگریست و در چاپ‌های بعدی کتاب اعمال خواهیم کرد. مخاطبان عزیز، می‌توانند نظرات خود را به ایمیل اینجانب ارسال فرمایند.

hatami52@gmail.com

جواد حاتمی

زمستان ۱۳۹۷